

Richtlijn Diagnostiek en Behandeling van Suïcidaal Gedrag

Prof dr Bert van Hemert
Leids Universitair Medisch Centrum

Voorzitter werkgroep MDR DBSG

NEERLANDSE VERENIGING VAN PSYCHIATRIE

Trimbos instituut

Nederlands Instituut voor Psychologie NIP

Kerngroep

- Bert van Hemert
- Geurt vd Glind
- Ad Kerkhof
- Jos de Keijzer
- Bas Verwey

Werkgroep

- Kees van Boven
- Ko Hummelen
- Marieke de Groot
- Peter Lucassen
- Jan Meerdink Veldboom
- Martin Steendam
- Barbara Stringer
- Lia Verlinde

Focusgroep verpleegkundigen

- 11 verpleegkundigen

Patiëntvertegenwoordiging

- Yvonne vd Venstichting
- Stichting Ex6
- Stichting 113 online

Klankbordgroep

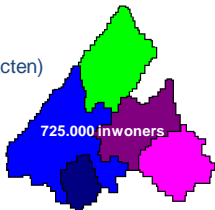
- 45 vertegenwoordigers
- 16 beroepsverenigingen

Handouts - www.psychiatrieweb.nl/presentaties.html

Suïcidaal gedrag in de praktijk

Crisisdienst Haagstreek 2003-2011

- 5.000 meldingen per jaar
- 1.400 (30%) suïcidegedachten
- 450 (9%) suïcidepogingen
- 1 suïcides (2 per 10.000 contacten)

725.000 inwoners

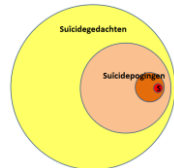
Den Haag, Rijswijk, Leidschendam-Voorburg – Wassenaar – Zoetermeer

Evidence based of practice based?

- Lage incidentie van suïcide
- Suïcide ≠ pogingen ≠ gedachten
- Onderzoek in handelende omgeving

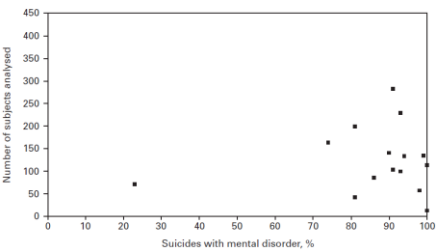
3.000 gedachten
 ▶ 1.000 pogingen(1)
 ▶ 100 pogingen(2)
 ▶ 10 suïcides
 Per 100.000 inwoners

REVIEW ARTICLE

Psychological autopsy studies of suicide: a systematic review

J. T. O. CAVANAGH,¹ A. J. CARSON, M. SHARPE AND S. M. LAWRIE

The population attributable fraction for mental disorder ranged from 47–74%

Psychological Medicine, 2003, 33, 395–405

Waarom is de richtlijn belangrijk?

- Praktische handreiking voor zorgprofessionals
- Goede zorg voor mensen op kwetsbare momenten
- Zorgvuldig handelen
- Preventie van suïcide

Preventie van suïcide	
Kwaliteit van de samenleving	Werkgelegenheid; gezondheidszorg
Veiligheid in de bevolking	Toegang tot middelen; OGGZ
Organisatie van de zorg	Kwaliteitsdocument ketenzorg
Inhoud van de zorg	Richtlijn diagnostiek en behandeling

Doelstelling

Op basis van de best beschikbare evidentie opstellen van een **toegankelijke** richtlijn met **concrete aanbevelingen** voor het hanteren van suïcidaal gedrag door **zorgprofessionals**

"Suïcidaal behaviour"

- Gedachten
- Gedragingen
- Uitspraken
- Pogingen

Zorgprofessionals

- Artsen
- Psychologen
- Verpleegkundigen
- Psychotherapeuten

Inhoud

DELEN (pp254)

1. Algemeen
2. Diagnostiek
3. Behandeling
4. Na een overlijden

BIJLAGEN (pp171)

- B4. Onderzoek en indicatiestelling
- B5. Gezondheidszorg-wetgeving
- B6. Implementatie

SAMENVATTING (pp29)

<http://www.ggzrichtlijnen.nl>

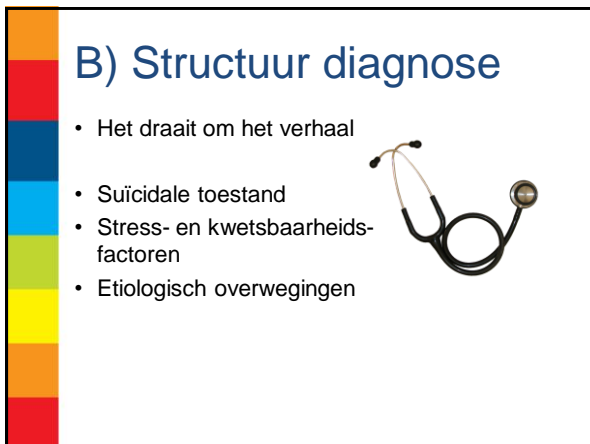
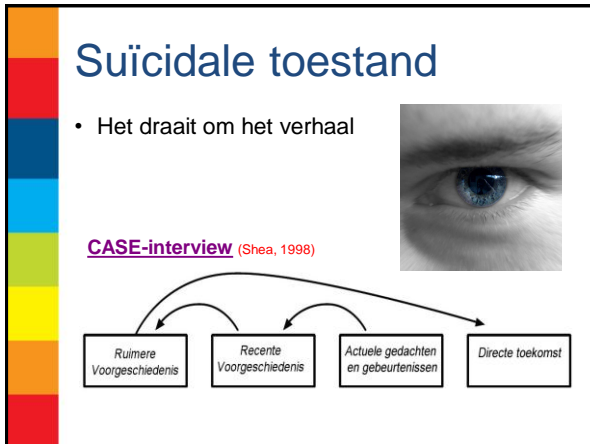
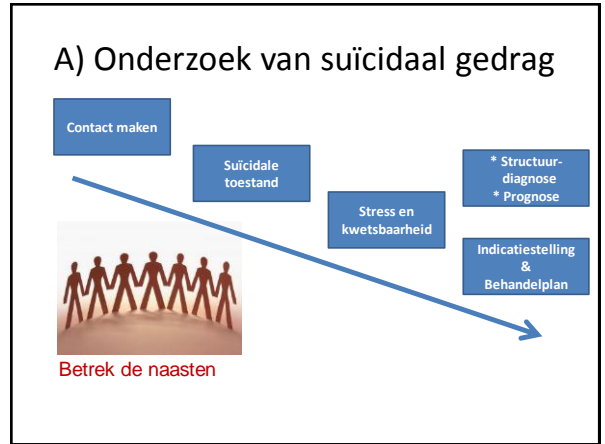
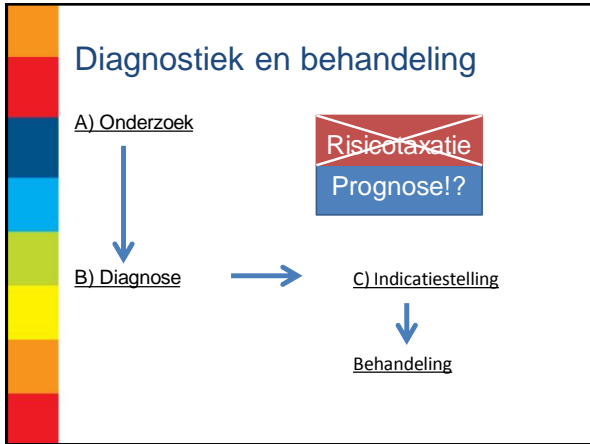
Multidisciplinaire richtlijn diagnostiek en behandeling van suïcidaal gedrag

Algemeen

- Contact
- Veiligheid
- Betrek naasten
- Continuïteit van zorg

Indicatiestelling

Na een suïcidepoging ...	Overweeg opname
<ul style="list-style-type: none"> • en psychose • en hoog letaal / weloverwogen • en voorzorgsmaatregelen • en gepland, intentioneel • en distress / spijt nog te leven • en man > 45 jr • en weinig sociale steun • en impulsief, geagiteerd, wil niets • en acute organische stoornis 	Bij voorkeur opname

Indicatiestelling

Suïdale ideatie ...	Overweeg naar huis
<ul style="list-style-type: none"> • en hoog letaal plan • en sterke intentie 	Bij voorkeur opname
	Overweeg opname

Indicatiestelling

Suïdale ideatie ...	Overweeg naar huis
<ul style="list-style-type: none"> • en reactie op een gebeurtenis • en weinig letaal plan • en stabiel steunsysteem • en coöperatief in behandeling 	Bij voorkeur naar huis
	Overweeg opname

Geen poging of ideatie ...

- maar uit onderzoek, voorgeschiedenis, of van anderen zijn er aanwijzingen voor een verhoogd risico

Take home

A) Onderzoek

- I. Suïcidale toestand
- II. Kwetsbaarheidsfactoren
- III. Stressoren

↓

B) Diagnose

Structuurdiagnose

→

C) Indicatiestelling

↓

Behandeling

- Eerste interventies
- Verdere behandeling

Betrek de naasten

